

به نام خدا

افزایش مهارت های شغلی

تعمیر کار خودروهای تجاری (سنگین و نیمه سنگین)

درجه ۲

براساس استاندارد سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

گروه برنامه ریزی درسی اتومکانیک

کد استاندارد ۸-۴۳/۲۶/۲/۲

مؤلف

مهندس جواد مرادی

فهرست مطالب

۲۰.....	نام شغل : تعمیر کار خودروهای تجاری (سنگین و نیمه سنگین) درجه ۲
۲۰.....	توانایی های شغل
۲۱.....	مقدمه

بخش اول

فلزکاری

۲۴.....	فصل اول
۲۴.....	کارگاه و قوانین کارآموزی
۲۶.....	قوانين ایمنی برای کارگاه
۲۷.....	جعبه کمک های اولیه

فصل دوم

۳۱.....	آرگونومی و فضای محیط کار
۳۱.....	آرگونومی

فصل سوم

۳۵.....	قانون کار
۳۵.....	قانون کار

۴۱	فصل چهارم
۴۱	اندازه گیری Measuring
۴۱	اندازه گیری
۴۲	وسایل اندازه گیری
۵۰	پرسش و خودآزمایی فصل چهارم (اندازه گیری)
۵۱	سؤالات چهار گزینه ای فصل چهارم (اندازه گیری)
۵۵	فصل پنجم
۵۵	برشکاری (cutting)
۵۵	برشکاری
۵۵	کمان اره
۵۶	اره لنگ
۵۶	قیچی برش کاری
۵۸	سنگ فرز
۵۹	قلم
۶۱	گیره
۶۲	سندان
۶۳	پرسش و خودآزمایی فصل پنجم (برش کاری)
۶۴	سؤالات چهار گزینه ای فصل پنجم (برش کاری)
۶۵	فصل ششم
۶۵	سوهان کاری Filling
۶۵	سوهان کاری
۶۵	سوهان
۶۷	انواع سوهان از لحاظ مختلف
۷۱	روش سوهان کاری

۷۲	پرسش و خودآزمایی فصل ششم (سوهان کاری)
۷۳	سؤالات چهار گزینه ای فصل ششم (سوهان کاری)
۷۵	فصل هفتم
۷۵	پرداخت کاری
۷۵	پرداخت کاری
۷۶	ماشین سنگ سنباده
۷۸	کاغذ سنباده
۷۸	روغن سنباده
۷۹	شاپر
۸۱	پرسش و خود آزمایی فصل هفتم (پرداخت کاری)
۸۲	سؤالات چهار گزینه ای فصل هفتم (پرداخت کاری)
۸۳	فصل هشتم
۸۳	سوراخ کاری Drilling
۸۳	سوراخ کاری
۸۴	متنه
۹۱	برقو
۹۳	پرسش و خود آزمایی فصل هشتم (سوراخکاری)
۹۴	سؤالات چهار گزینه ای فصل هشتم (سوراخکاری)
۹۷	فصل نهم
۹۷	اتصالات
۹۷	اتصال موقت
۹۹	حدیده و حدیده کاری
۱۰۴	قلابویز و قلاوبیز کاری

۱۰۷.....	آچار (Wrench)
۱۱۶.....	پین.....
۱۱۶.....	خارها.....
۱۱۷.....	انطباقات.....
۱۱۹.....	گوه.....
۱۲۰.....	اتصالات جدا نشدنی (دائم)
۱۲۰.....	پرج کاری.....
۱۲۳.....	لحیم کاری .....
۱۲۶.....	جوشکاری.....
۱۴۳.....	پرسش و خود آزمایی فصل نهم (اتصالات) .....
۱۴۴.....	سؤالات چهارگزینه ای فصل نهم (اتصالات) .....

۱۴۷.....	پرسش و خود آزمایی بخش اول (فلزکاری) .....
۱۴۹.....	سؤالات چهارگزینه ای بخش اول (فلزکاری) .....

بخش دوم

مولد قدرت موتورهای دیزلی

۱۵۶

فصل اول

۱۵۶

موتور

۱۵۶ ..... موتور (Engine)

۱۶۴ ..... تعاریف و اصطلاحات موتور

۱۷۰ ..... اجزای موتورهای دیزلی (Components of diesel engines)

۱۷۱ ..... اجزای ثابت موتور

۱۷۵ ..... بلوک موتور (Engine Block)

۱۷۹ ..... محفظه لنگ (crank case)

۱۷۹ ..... کارت (Carter)

۱۷۹ ..... اجزای متحرک موتور

۱۷۹ ..... پیستون (piston)

۱۸۵ ..... شاتون (connecting rod)

۱۸۷ ..... کپه یاتاقان (Bearing Cap)

۱۸۸ ..... یاتاقان (Bearing)

۱۹۱ ..... میل لنگ (Crankshaft)

۱۹۲ ..... فلاپیویل (Flywheel)

۱۹۴ ..... میل سوپاپ (Camshaft)

۱۹۵ ..... تایپت ها

۱۹۵ ..... میل تایپت ها

۱۹۷ ..... اسپک ها

۱۹۵ ..... محور اسپک ها

۱۹۷	سوپاپ ها (Volvo)
۲۰۱	فیلر گیری سوپاپ ها
۲۰۳	سیت ها
۲۰۴	پرسش و خودآزمایی فصل اول (موتور)
۲۰۶	سؤالات چهارگزینه ای فصل اول (موتور)

فصل دوم

هوارسانی و تخلیه

۲۱۱	تعريف برخی واژه ها و اصطلاحات سیستم تنفسی موتور
۲۱۳	سیستم هوارسانی
۲۱۳	اجزای سیستم هوارسانی و تخلیه
۲۱۳	هواکش موتور (Fan motor)
۲۱۶	غبار نما
۲۱۶	لوله اتصال
۲۱۶	دمنده ها
۲۱۷	سوپرشارژ The Supercharger
۲۱۸	توربوشارژ
۲۲۲	مبادله گرها ی گرمایی
۲۲۲	اینترکولر Enter Cooler
۲۲۲	افترکولر
۲۲۳	گرمکن ها
۲۲۳	ترمواستار تر
۲۲۳	شمع گرمکن
۲۲۴	اتر پاش
۲۲۴	باتری های حرارتی

۲۲۵	محفظه احتراق (combustion chamber)
۲۳۰	ترمز موتوری Engine Brake
۲۳۰	کمپرس و کمپرس گیری موتور
۲۳۱	Egr سیستم
۲۳۱	SCR سیستم
۲۳۲	DFP سیستم
۲۳۲	دود
۲۳۵	پرسش و خداداری فصل دوم (هوارسانی و تخلیه)
۲۳۶	سوالات چهار گزینه ای فصل دوم (هوارسانی و تخلیه)

۲۴۳ ..... فصل سوم

۲۴۳	سیستم سوخت رسانی دیزل
۲۴۳	تعریف بعضی از اصطلاحات و واژه ها در سیستم سوخت رسانی
۲۴۴	اجزاء مهم سیستم سوخت رسانی
۲۴۵	سوخت
۲۴۶	بیودیزل(دیزل زیستی)
۲۴۷	مخزن سوخت (باک) (Termites)
۲۴۹	لوله های سوخت رسانی
۲۵۲	پمپ اولیه
۲۵۲	فیلتر
۲۵۵	انواع پمپ انژکتور
۲۶۷	رگولاتور
۲۶۹	یونیت پمپ
۲۶۹	یونیت انژکتور
۲۶۹	سیستم ریل مشترک

۲۷۰	انژکتور
۲۷۷	پرسش و خودآزمایی فصل سوم (سیستم سوخت رسانی)
۲۷۸	سوالات چهار گزینه‌ای فصل سوم (سیستم سوخت رسانی)
۲۸۹	فصل چهارم
۲۸۹	روغن کاری

۲۸۹	تعریف برخی از واژه‌ها و اصطلاحات در سیستم روغنکاری
۲۹۰	اجزاء سیستم روغنکاری
۲۹۴	درب موتور
۲۹۵	کارتل
۲۹۵	پیچ تخلیه
۲۹۵	پمپ روغن
۲۹۷	فیلتر روغن
۲۹۸	روغن سرد کن
۲۹۸	کanal های روغن
۳۰۰	کنترل کننده‌های روغن
۳۰۰	سیخ فول
۳۰۱	تهویه
۳۰۱	عیب یابی سیستم روغنکاری
۳۰۶	پرسش و خودآزمایی فصل چهارم (سیستم روغنکاری)
۳۰۷	سوالات چهار گزینه‌ای فصل چهارم (سیستم روغنکاری)

۳۱۳	فصل پنجم
۳۱۳	خنک کاری

۳۱۳	سیستم خنک کاری (Cooling system)
۳۱۳	انواع سیستم خنک کاری
۳۱۶	اجزای سیستم خنک کاری

۳۲۸.....	عیب یابی سیستم خنک کاری
۳۳۳.....	پرسش و خود آزمایی فصل پنجم (سیستم خنک کاری)
۳۳۴.....	سوالات چهارگزینه ای فصل پنجم (سیستم خنک کاری)
۳۳۷.....	فصل ششم
۳۳۷.....	سیستم برق
۳۳۷.....	تعریف برخی اصطلاحات در سیستم برق
۳۳۹.....	سیستم برق
۳۴۹.....	باتری
۳۴۳.....	استارت
۳۴۶.....	سوییچ
۳۴۶.....	آلترناتور
۳۴۸.....	دیزل با کنترل الکترونیک EDC (Electronic Diesel Control)
۳۴۸.....	واحد کنترل الکترونیک
۳۴۸.....	سنسورها
۳۵۰.....	عملگرها
۳۵۱.....	پرسش و خود آزمایی فصل ششم (برق)
۳۵۲.....	سوالات چهار گزینه ای فصل ششم (برق)

۳۵۵.....	پرسش و خود آزمایی بخش دوم (مولد قدرت)
۳۵۷.....	سوالات چهار گزینه ای بخش دوم مولد قدرت

بخش سوم

سیستم انتقال قدرت

٣٧٠ ..... فصل اول

٣٧٠ ..... سیستم کلاچ

٣٧٠ ..... سیستم کلاچ.

٣٧٢ ..... کلاچ خشک فشاری

٣٧٢ ..... کلاچ خشک کششی

٣٧٢ ..... اجزای کلاچ خشک تک صفحه ای

٣٧٥ ..... کلاچ اصطکاکی چند صفحه ای

٣٧٦ ..... کلاچ تر

٣٧٦ ..... عیب یابی کلاچ مکانیکی

٣٧٨ ..... مبدل گشتاور (تورک کنورتور)

٣٧٩ ..... اجزای مبدل گشتاور

٣٨٠ ..... نحوه کار کردن مبدل گشتاور

٣٨٢ ..... پرسش و خودآزمایی فصل اول (سیستم کلاچ)

٣٨٣ ..... سوالات چهار گزینه ای فصل اول (سیستم کلاچ)

٣٨٥ ..... فصل دوم

٣٨٥ ..... جعبه دنده

٣٨٥ ..... جعبه دنده

٣٨٥ ..... انواع جعبه دنده

٣٨٦ ..... جعبه دنده دستی

٣٨٦ ..... جعبه دنده با دنده های مستقیم

٣٨٧ ..... جعبه دنده مورب

۳۸۷	اجزای جعبه دنده سنکرونیزه
۳۹۰	اصول کار چرخ دنده ها
۳۹۵	عیب یابی جعبه دنده مکانیکی دستی
۳۹۶	جعبه دنده اتوماتیک
۳۹۷	اجزای جعبه دنده اتوماتیک
۳۹۹	قوانين مربوط به جعبه دنده
۴۰۲	عیب یابی جعبه دنده اتوماتیک سه سرعته
۴۰۴	پرسش و خودآزمایی فصل دوم (جعبه دنده)
۴۰۶	سؤالات چهار گزینه ای جعبه دنده فصل دوم (جعبه دنده)
۴۰۹	فصل سوم
۴۰۹	گاردان
۴۱۰	گاردان
۴۱۱	سرویس و نگهداری گاردان
۴۱۳	پرسش و خودآزمایی فصل سوم (گاردان)
۴۱۳	فصل چهارم
۴۱۳	دیفرانسیل
۴۱۳	دیفرانسیل
۴۱۳	أنواع دیفرانسیل
۴۱۵	اجزاء تشکیل دهنده دیفرانسیل
۴۱۸	عیب یابی دیفرانسیل
۴۱۹	پرسش و خودآزمایی فصل چهارم (دیفرانسیل)
۴۲۰	سؤالات چهار گزینه ای فصل چهارم (دیفرانسیل)
۴۲۲	پرسش و خودآزمایی بخش سوم (انتقال قدرت)
۴۲۳	سؤالات چهار گزینه ای بخش سوم (انتقال قدرت)

بخش چهارم

شاخص و بدنی

۴۳۲ ..... فصل اول

۴۳۲ ..... شاخص و بدنی

۴۳۲ ..... شاخص

۴۳۲ ..... عیب یابی شاخص خودرو

۴۳۳ ..... بدنی

۴۳۳ ..... انواع بدنی

۴۳۴ ..... عیب یابی بدنی خودرو

۴۳۴ ..... ایمنی خودرو

۴۳۵ ..... پرسش و خود آزمایی فصل اول (شاخص و بدنی)

۴۳۷ ..... فصل دوم

۴۳۷ ..... سیستم فرمان

۴۳۷ ..... سیستم فرمان

۴۳۷ ..... انواع سیستم فرمان

۴۴۴ ..... عیب یابی سیستم فرمان

۴۴۵ ..... پرسش و خود آزمایی فصل دوم (سیستم فرمان)

۴۴۶ ..... سؤالات چهار گزینه ای فصل دوم (سیستم فرمان)

۴۴۹ ..... فصل سوم

۴۴۹ ..... سیستم ترمز

۴۴۹ ..... سیستم ترمز

۴۵۰ ..... انواع سیستم ترمز

۴۵۰	اجزای ترمز هیدرولیکی
۴۶۰	اجزای سیستم نیوماتیک
۴۶۴	عیب یابی سیستم ترمز
۴۶۹	پرسش و خودآزمایی فصل سوم (سیستم ترمز)
۴۷۰	سوالات چهار گزینه ای فصل سوم (سیستم ترمز)
۴۷۱	فصل چهارم
۴۷۱	سیستم فنر و تعلیق
۴۷۱	سیستم فربندی
۴۷۲	انواع فنر
۴۷۳	نوسان گیر (کمک فنر)
۴۷۴	بوش ها
۴۷۴	سیبک ها
۴۷۵	تعليق
۴۷۵	انواع سیستم تعليق
۴۷۵	سیستم تعليق یکپارچه
۴۷۵	سیستم تعليق مستقل
۴۷۷	پرسش و خودآزمایی فصل چهارم (سیستم فنر بندی و تعليق)
۴۷۸	سوالات چهار گزینه ای فصل چهارم (سیستم فنر بندی و تعليق)
۴۷۹	فصل پنجم
۴۷۹	سیستم چرخ و تایر
۴۷۹	سیستم چرخ
۴۸۰	بالانس کردن چرخ ها
۴۸۰	زواياي چرخ
۴۸۲	تایير
۴۸۳	انواع تایير

۴۸۳.....	انواع تایر از لحاظ ساختار
۴۸۵.....	انواع تایر از لحاظ تیوب گذاری
۴۸۵.....	انواع تایر از لحاظ شکل آج
۴۸۵.....	انواع تایر از لحاظ طرح آج
۴۸۶.....	باد تایرها
۴۸۶.....	پلاک خوانی روی تایر در خودروهای تجاری سنگین
۴۹۰.....	عیب یابی تایر
۴۹۲.....	پرسش و خودآزمایی فصل پنجم (سیستم چرخ و تایر)
۴۹۳.....	سوالات چهار گزینه ای فصل پنجم (سیستم چرخ و تایر)

۴۹۵.....	پرسش و خودآزمایی بخش چهارم (شاسی و بدنه و ضمائم آن)
۴۹۷.....	سوالات چهار گزینه ای بخش چهارم (شاسی و بدنه و ضمائم آن)

۴۹۹.....	پرسش و خودآزمایی خودروهای تجاری (سنگین و نیمه سنگین)
۵۰۳.....	سوالات چهار گزینه ای خودروهای تجاری (سنگین و نیمه سنگین)

۵۲۳.....	منابع مورد استفاده
----------	--------------------

مقدمه ناشر

خط مژی کیفیت انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرصه کتاب‌هایی است که بتواند خواسته‌هایی بر روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد.

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطف بیکران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگی این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی دانشگاهی، علوم پایه و به ویژه علوم کامپیوتر و انفورماتیک گام‌هایی هرچند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم.

گستردگی علوم و توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی‌ترین و راحت‌ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع‌رسانی، بیش از پیش روشن می‌نماید. در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری جمعی از اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران، محققان و نیز پرسنل ورزیده و ماهر در زمینه امور نشر درصد داشته است. تلاش‌های مستمر خود برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پُربار، معتبر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقمندان قرار دهند.

کتابی که در دست دارید با همت "مهندس جواد مرادی" و تلاش جمعی از همکاران انتشارات میسر گشته که شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.

کارشناسی و نظارت بر محتوا: زهره قزلباش

در خاتمه صمن سپاسگزاری از شما دانشپژوه گرامی درخواست می‌نمایم با مراجعه به آدرس dibagaran.mft.info (ارتباط با مشتری) فرم نظرسنجی را برای کتابی که در دست دارید تکمیل و ارسال نموده، انتشارات دیباگران تهران را که جلب رضایت و وفاداری مشتریان را هدف خود می‌داند، یاری فرمایید.

امیدواریم همواره بهتر از گذشته خدمات و محصولات خود را تقدیم حضورتان نماییم.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
Publishing@mftmail.com